

Tendency Toward Extramarital Relationships Based on Personality Functioning Levels and Object Relations Quality

1. Farideh Rastgoo^{id}: PhD Student, Department of Psychology, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran

2. Nader Monirpour^{id*}: Associate Professor, Department of Psychology, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran

3. Hassan Mirzahosseini^{id}: Associate Professor, Department of Psychology, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran

*Corresponding Author's Email Address: Monirpoor1357@gmail.com

Received: 17 November 2024

Revised: 30 January 2025

Accepted: 12 February 2025

Published: 20 February 2025

Copyright: © 2024 by the authors.

Published under the terms and conditions of Creative Commons

Attribution-NonCommercial 4.0

International (CC BY-NC 4.0) License.

Abstract:

Objective: The aim of the present study was to investigate the role of object relations quality and personality functioning levels in predicting the tendency toward extramarital relationships among couples attending counseling clinics in Tehran.

Methods and Materials: This applied, descriptive-correlational study was conducted on a statistical population comprising all couples referred to counseling clinics in 2022. Using convenience sampling, 315 questionnaires were collected, and after excluding 15 incomplete questionnaires, data from 300 participants were analyzed. The instruments included Bell's Object Relations Inventory, Bender's Levels of Personality Functioning Questionnaire, and the Whatley's Attitudes Toward Infidelity Scale. Data were analyzed using multiple linear regression in SPSS version 26.

Findings: Pearson correlation analysis showed significant relationships between attitudes toward extramarital relationships and object relations quality ($r = 0.42$, $p < 0.01$), as well as personality functioning levels ($r = -0.38$, $p < 0.01$). The multiple regression model was significant ($F = 50.82$, $p < 0.01$), indicating that object relations quality ($\beta = 0.36$) and personality functioning levels ($\beta = -0.30$) were both significant predictors of attitudes toward extramarital relationships, together explaining 26% of the variance.

Conclusion: The findings underscore the importance of addressing object relations quality and personality functioning levels in preventive and therapeutic interventions in family counseling, suggesting that enhancing these factors can reduce the tendency toward extramarital relationships.

Keywords: Extramarital relationships, Object relations, Personality functioning, Couples, Behavior prediction

How to Cite: Rastgoo, F., Monirpour, N., & Mirzahosseini, H. (2024). Tendency Toward Extramarital Relationships Based on Personality Functioning Levels and Object Relations Quality. *Quarterly of Experimental and Cognitive Psychology*, 1(4), 117-128.

گرایش به روابط فرازناشویی بر اساس سطوح کارکرد شخصیت و کیفیت روابط ابژه

۱. فریده راستگو^{ID}: دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران

۲. نادر منیرپور^{ID*}: دانشیار، گروه روانشناسی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران، (نویسنده مسئول)

۳. حسن میرزا حسینی^{ID}: دانشیار، گروه روانشناسی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران

*پست الکترونیک نویسنده مسئول: Monirpoor1357@gmail.com

چکیده

هدف: هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش کیفیت روابط ابژه و سطوح کارکرد شخصیت در پیش‌بینی گرایش به روابط فرازناشویی در زوجین مراجعه‌کننده به کلینیک‌های مشاوره شهر تهران بود.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع کاربردی و توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری شامل تمامی زوجین مراجعه‌کننده به کلینیک‌های مشاوره در سال ۱۴۰۱ بود. با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس، ۳۱۵ پرسشنامه گردآوری شد که پس از حذف ۱۵ پرسشنامه ناقص، داده‌های ۳۰۰ نفر تحلیل شد. ابزارهای مورد استفاده شامل پرسشنامه روابط ابژه بل، پرسشنامه سطوح کارکرد شخصیت بندر و همکاران و پرسشنامه نگرش به خیانت واتلی بود. داده‌ها با استفاده از رگرسیون خطی چندگانه در نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج تحلیل همبستگی پیرسون نشان داد که بین نگرش به خیانت زناشویی با کیفیت روابط ابژه ($r = 0.42, p < 0.01$) و سطوح کارکرد شخصیت ($r = -0.38, p < 0.01$) ارتباط معنادار وجود دارد. مدل رگرسیون چندگانه نیز معنادار بود ($F = 50.82, p < 0.01$) و نشان داد که کیفیت روابط ابژه و سطوح کارکرد شخصیت به ترتیب با ضرایب $\beta = 0.36$ و $\beta = -0.30$ پیش‌بین معنادار نگرش به خیانت زناشویی هستند. مجموعاً این دو متغیر ۲۶٪ از واریانس نگرش به خیانت زناشویی را تبیین کردند.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها بر اهمیت توجه به کیفیت روابط ابژه و سطوح کارکرد شخصیت در مداخلات پیشگیرانه و درمانی حوزه خانواده تأکید دارد و نشان می‌دهد که ارتقاء این دو مؤلفه می‌تواند به کاهش گرایش به خیانت زناشویی کمک کند.

کلیدواژگان: خیانت زناشویی، روابط ابژه، کارکرد شخصیت، زوجین، پیش‌بینی رفتار.

نحوه استناددهی: راستگو، فریده، منیرپور، نادر، و میرزا حسینی، حسن. (۱۴۰۳). گرایش به روابط فرازناشویی بر اساس سطوح کارکرد شخصیت و کیفیت روابط ابژه. فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی، ۱(۴)، ۱۱۷-۱۲۸.

تاریخ دریافت: ۲۷ آبان ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: ۱۰ بهمن ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۲۳ بهمن ۱۴۰۳

تاریخ انتشار: ۰۱ اسفند ۱۴۰۳

مجوز و حق نشر: © ۱۴۰۳ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

Extended Abstract

Introduction

Extramarital relationships have long been a critical concern in understanding the dynamics of marital stability and the factors undermining committed partnerships. Researchers have consistently pointed to individual psychological structures as important determinants of susceptibility to such behaviors. Among these structures, the quality of object relations and the levels of personality functioning have been highlighted as pivotal in shaping relational behaviors and vulnerabilities (Poulton, 2012; Siegel, 2020).

Object relations theory posits that early internalized relationships with primary caregivers form the prototypes through which individuals relate to others later in life (Siegel, 2020). Deficits in object relations, such as alienation, insecure attachment, egocentricity, and social incompetence, are linked to maladaptive interpersonal behaviors, including an increased likelihood of extramarital involvement (Hosseini et al., 2021; Safavi et al., 2022).

Moreover, the concept of personality functioning, increasingly emphasized in contemporary clinical models, particularly DSM-5, reflects an individual's capacity for identity coherence, emotional regulation, interpersonal empathy, and impulse control (Amini et al., 2015; Hörz-Sagstetter et al., 2021). Deficiencies in personality functioning have been associated with a wide range of maladaptive behaviors, including relational instability and infidelity. Studies have suggested that lower levels of personality functioning correlate with greater emotional dysregulation, impulsivity, and difficulties in maintaining secure attachments—all risk factors for engaging in extramarital affairs (Kampling et al., 2025; Wagner-Skacel et al., 2022).

Several empirical studies support the critical role of object relations and personality functioning in the quality of intimate relationships. For example, Safavi et al. demonstrated that improving object relations through

therapeutic interventions can significantly enhance marital intimacy (Safavi et al., 2022). Likewise, research by Jahanbakhshian et al. indicated that short-term object relations-based couple therapy leads to notable improvements in relationship quality among distressed couples (Jahanbakhshian et al., 2019). Furthermore, deficits in personality functioning have been found to predict relationship dissatisfaction and instability, reinforcing the importance of personality structure in relational health (Caligor & Stern, 2020; Diamond & Hersh, 2020; Diamond et al., 2021).

Despite these findings, few studies have simultaneously examined the combined predictive power of both object relations and personality functioning regarding attitudes toward extramarital relationships. Understanding these associations can not only illuminate the underlying psychological vulnerabilities but also guide more targeted clinical interventions aimed at enhancing marital stability. Thus, the present study aimed to investigate the predictive roles of object relations quality and personality functioning levels in explaining the tendency toward extramarital relationships among couples attending counseling clinics in Tehran.

Methods and Materials

This study was conducted using an applied, descriptive-correlational design. The statistical population consisted of all couples who attended counseling clinics in Tehran during 2022. A convenience sampling method was used to recruit participants. Initially, 315 questionnaires were collected, but after excluding 15 incomplete questionnaires, data from 300 participants were included in the final analysis.

Data collection instruments comprised three standardized measures: Bell's Object Relations Inventory, Bender's Levels of Personality Functioning Questionnaire, and Whatley's Attitudes Toward Infidelity Scale. Each participant completed the questionnaires individually.

Data analysis was performed using multiple linear regression analysis in SPSS version 26. Before conducting the regression, necessary assumptions, including normality,

multicollinearity, and independence of errors, were checked and confirmed.

Findings

Descriptive statistics indicated that the mean score for object relations quality was 23.47 with a standard deviation of 5.68, the mean score for personality functioning levels was 67.89 with a standard deviation of 9.74, and the mean score for attitudes toward extramarital relationships was 41.23 with a standard deviation of 6.35.

Pearson correlation analysis revealed that attitudes toward extramarital relationships were positively correlated with object relations quality ($r = 0.42, p < 0.01$) and negatively correlated with personality functioning levels ($r = -0.38, p < 0.01$). A significant negative correlation was also observed between object relations quality and personality functioning levels ($r = -0.45, p < 0.01$).

The results of the multiple linear regression analysis showed that the model was significant ($F = 50.82, p < 0.01$). The regression model explained 26% of the variance in attitudes toward extramarital relationships ($R^2 = 0.26$).

In terms of individual predictors, object relations quality had a significant positive predictive effect ($B = 0.45, \beta = 0.36, t = 6.43, p < 0.01$), while personality functioning levels had a significant negative predictive effect ($B = -0.31, \beta = -0.30, t = -5.97, p < 0.01$). The regression constant was 48.61 ($t = 14.21, p < 0.01$).

Thus, both object relations quality and personality functioning levels were found to significantly predict the

tendency toward extramarital relationships, with object relations quality having a slightly stronger impact.

Discussion and Conclusion

The findings of this study confirm the significant role of object relations and personality functioning in explaining attitudes toward extramarital relationships. Individuals with poorer quality object relations, characterized by alienation, insecure attachment, and egocentric tendencies, appear more prone to developing positive attitudes toward infidelity. Similarly, lower levels of personality functioning, marked by difficulties in emotional regulation, identity coherence, empathy, and impulse control, contribute to greater susceptibility to extramarital tendencies.

These results highlight the interplay between early relational experiences and personality development in shaping adult relational behaviors. Addressing deficits in object relations and enhancing personality functioning could therefore serve as effective strategies in clinical interventions aimed at reducing the risk of extramarital involvement.

The study provides important implications for marital counseling and psychotherapy. Interventions that focus on improving emotional regulation, reinforcing coherent identity structures, and fostering secure interpersonal attachments may be instrumental in promoting marital fidelity. By understanding and modifying the underlying psychological vulnerabilities, therapists can better support couples in building resilient, trustworthy relationships.

مقدمه

تحلیل روابط بین فردی، به ویژه در بستر ازدواج، همواره یکی از موضوعات محوری در روانشناسی بالینی و روانکاوی بوده است. روابط ابژه به عنوان یکی از مفاهیم بنیادین روانکاوی، نقشی تعیین کننده در شکل دهی به سبک های دلبستگی، کیفیت تعاملات بین فردی و به تبع آن، گرایش به رفتارهای خارج از چارچوب های رسمی نظیر خیانت زناشویی دارد (Siegel, 2020). روابط ابژه به الگوهای ذهنی ای اشاره دارد که فرد در تعاملات اولیه خود با مراقبان اولیه ایجاد کرده و در بزرگسالی در روابط نزدیک خود بازنمایی می کند (Poulton, 2012). کیفیت این روابط، به ویژه اگر شامل ویژگی هایی چون بیگانگی، دلبستگی ناایمن یا خودشیفتگی باشد، می تواند فرد را مستعد ایجاد روابط فرازناشویی نماید (N. Honarparvaran, 2017).

از سوی دیگر، کارکرد شخصیت، که به میزان انسجام هویت فرد، ظرفیت برای تنظیم هیجان، همدلی و کنترل تکانه ها اشاره دارد، به عنوان شاخصی مهم برای سنجش سلامت روانی شناخته می شود (Hörz-Sagstetter et al., 2021). افرادی که سطوح پایین تری از کارکرد شخصیت را تجربه می کنند، ممکن است در مواجهه با تعارضات بین فردی یا نیازهای هیجانی برآورده نشده، رفتارهایی همچون خیانت را به عنوان راهکاری ناکارآمد برای تسکین هیجانی یا جستجوی هویت، برگزینند (Wagner-Skacel et al., 2022).

مطالعات متعددی بر اهمیت کیفیت روابط ابژه در شکل دهی به رفتارهای بین فردی ناسازگارانه از جمله گرایش به خیانت زناشویی تأکید کرده اند. به عنوان نمونه، تحقیقات نشان داده اند که نقص در انسجام خود و ناتوانی در تنظیم هیجان، دو مؤلفه کلیدی در روابط ابژه آسیب دیده هستند که احتمال خیانت را افزایش می دهند (Safavi et al., 2022). نتایج پژوهش های متعدد نیز گواه آن است که زوج هایی که دچار مشکلات مزمن در روابط ابژه خود

هستند، نه تنها میزان رضایت زناشویی کمتری را تجربه می کنند، بلکه بیشتر

در معرض آسیب هایی چون خیانت قرار دارند (Hosseini et al., 2021; Jahanbakhshian et al., 2019).

در این میان، سطح کارکرد شخصیت به عنوان یک متغیر مهم دیگر مطرح می شود. بر اساس رویکردهای جدیدتر به آسیب شناسی روانی، به ویژه در DSM-5، مفهوم کارکرد شخصیت جایگاه ویژه ای یافته و به عنوان معیاری بنیادین برای تشخیص و پیش آگهی اختلالات شخصیت مطرح شده است (Amini et al., 2015). کارکردهای ضعیف در حوزه هایی چون انسجام هویت، خودتنظیمی هیجانی و کنترل تکانه با بروز رفتارهای پرخطر بین فردی، از جمله گرایش به خیانت، همبستگی دارند (Diamond & Hersh, 2020). پژوهش هایی که به بررسی رابطه بین کارکرد شخصیت و روابط ابژه پرداخته اند نیز نشان می دهند که این دو مؤلفه در تعامل با یکدیگر می توانند الگوهای رفتاری ناسازگارانه ای همچون خیانت را تسهیل کنند (Caligor & Stern, 2020). به عبارتی، افرادی که هم در سطوح کارکرد شخصیت نقص دارند و هم روابط ابژه ناکارآمدی را تجربه کرده اند، ممکن است آسیب پذیری بیشتری در برابر وسوسه های فرازناشویی داشته باشند (Diamond et al., 2021).

مطالعات داخلی نیز یافته های مشابهی را گزارش کرده اند. پژوهشی که توسط صفوی و همکاران انجام شد نشان داد که درمان مبتنی بر روابط ابژه می تواند به طور معناداری به بهبود صمیمیت زناشویی در زوجینی که سازمان شخصیت مرزی بالایی دارند، کمک کند (Safavi et al., 2022). به علاوه، پژوهش های ایرانی دیگر نیز بیانگر آن هستند که تقویت روابط ابژه سالم می تواند به کاهش رفتارهای پرخطر بین فردی منجر شود (Einy & Narimani, 2019).

پژوهش حاضر در تلاش است تا با بهره‌گیری از رویکرد همبستگی، نقش پیش‌بینی‌کنندگی کیفیت روابط ابژه و سطوح کارکرد شخصیت را در گرایش به روابط فرازناشویی بررسی کند.

روش‌شناسی پژوهش

در این پژوهش، از لحاظ هدف، تحقیق از نوع کاربردی بوده و از نظر نحوه گردآوری اطلاعات، به شیوه پیمایشی انجام شده است. از منظر روش‌شناسی، مطالعه حاضر در زمره مطالعات توصیفی-همبستگی قرار می‌گیرد. جامعه آماری این تحقیق شامل تمامی زوجین مراجعه‌کننده به کلینیک‌های مشاوره سطح شهر تهران در سال ۱۴۰۱ بود. با توجه به اصول مربوط به کفایت حجم نمونه برای تحلیل مدل‌ها، تعداد حداقل ۲۰۰ نفر برای برآزش مدل کافی دانسته شده است. با در نظر گرفتن اندازه اثر پیش‌بینی شده، توزیع متغیرها و توان آزمون مطلوب، و بر مبنای معیار ۱۵ نفر به ازای هر پارامتر مدل، در نهایت نمونه‌ای به حجم ۳۱۵ نفر تعیین گردید. اما به علت ناقص بودن ۱۵ پرسشنامه، تحلیل‌های آماری بر روی داده‌های ۳۰۰ نفر انجام شد. روش نمونه‌گیری به صورت در دسترس بود، به این صورت که از میان کلینیک‌های مشاوره مناطق مختلف تهران (با پوشش طیف‌های اقتصادی-اجتماعی ضعیف، متوسط و بالا)، سه منطقه انتخاب شده و در هر منطقه دو کلینیک (مجموعاً شش کلینیک) به عنوان مراکز نمونه‌گیری تعیین شدند. سپس از مراجعه‌کنندگان زوج به این مراکز، نمونه‌گیری به شیوه در دسترس انجام گرفت و پرسشنامه‌ها توسط آنان تکمیل شد.

برای جمع‌آوری داده‌ها، از سه ابزار معتبر استفاده شد. ابزار اول «پرسشنامه روابط ابژه بل» بود که توسط بل در سال ۱۹۹۵ طراحی شده است. این پرسشنامه نوعی ابزار خودگزارشی است که هم در جمعیت‌های بالینی و هم غیربالینی اعتبارسنجی شده است و در بسیاری از پژوهش‌ها در حوزه‌های روابط بین‌فردی و پیش‌بینی آسیب‌شناسی روانی به کار رفته است. پرسشنامه

بررسی‌های اخیر نقش کارکرد شخصیت را نیز پررنگ‌تر کرده‌اند. برای مثال، یافته‌های تحقیقی که توسط کامپلینگ و همکاران انجام شده است، نشان می‌دهد که کارکرد شخصیت پایین با آسیب‌پذیری بیشتر در برابر اختلالات هیجانی و رفتارهای ناسازگارانه همراه است (Kamplung et al., 2025). نتایج مطالعه‌ی نوواک نیز نشان داده است که کارکرد سالم‌تر شخصیت، پیش‌بینی‌کننده‌ی بهبود سریع‌تر در روان‌درمانی بیماران دچار اضطراب است (Nowak, 2024)؛ نکته‌ای که به‌طور غیرمستقیم اهمیت آن را در رفتارهای بین‌فردی سالم نیز برجسته می‌سازد.

در حوزه مطالعات مرتبط با خیانت زناشویی، نظریه‌های روابط ابژه اهمیت ویژه‌ای دارند. از دیدگاه نظریه‌پردازان روابط ابژه، خیانت می‌تواند بازنمایی دفاع‌های ناپخته‌ای چون انکار، جداسازی یا فرافکنی باشد که در پاسخ به احساس بیگانگی یا تهدید به انسجام خود به کار گرفته می‌شود (Siegel, 2020). به همین ترتیب، یافته‌های پژوهشی در ایران نیز تأیید می‌کنند که نقص در تنظیم هیجان، ضعف در همدلی و انسجام هویت، همگی از طریق اختلال در روابط ابژه به بروز رفتارهای فرازناشویی منجر می‌شوند (Nazanin Honarparvaran, 2017).

افزون بر این، رویکردهای درمانی مبتنی بر اصلاح روابط ابژه و بهبود کارکرد شخصیت، در ارتقای کیفیت روابط زناشویی و پیشگیری از خیانت موفقیت‌آمیز ظاهر شده‌اند (Conversano et al., 2023; Shamsabadi et al., 2023). درمان‌های انتقال‌محور که بر اصلاح الگوهای اولیه روابط ابژه تمرکز دارند، به‌طور ویژه در بازسازی انسجام خود و تنظیم هیجان مؤثر بوده‌اند (Diamond et al., 2021). همچنین، درمان‌های تحلیلی مدرن که تمرکز بر انسجام شخصیت دارند، می‌توانند در جلوگیری از بروز رفتارهای پرخطر مانند خیانت نقش مؤثری ایفا کنند (Diamond & Hersh, 2020).

روابط ابژه بل شامل ۴۵ ماده است که به صورت صحیح-غلط پاسخ داده می‌شود و چهار خرده‌مقیاس بیگانگی، دلبستگی ناایمن، خودمیان‌بینی و بی‌کفایتی اجتماعی را اندازه‌گیری می‌کند. نمره بالا در هر خرده‌مقیاس نشان‌دهنده وجود نقص‌هایی در آن بعد از روابط ابژه است. همسانی درونی این ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ و ضریب دونیمه‌سازی اسپیرمن-براون برای خرده‌مقیاس‌ها بین ۰.۷۸ تا ۰.۹۰ گزارش شده است. در پژوهش حاضر نیز پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ برای کل مقیاس برابر با ۰.۸۱ به دست آمد که نشان‌دهنده ضرایب پایایی قابل قبول می‌باشد.

دومین ابزار مورد استفاده در این مطالعه، «پرسشنامه سطوح کارکرد شخصیت» بندر و همکاران (۲۰۱۱) بود. این ابزار به منظور ارزیابی میزان سلامت و کارکرد شخصیت در چهار بعد اصلی طراحی شده است و در راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی (DSM-۵) نیز به عنوان یکی از ابزارهای معتبر سنجش عملکرد شخصیت معرفی شده است. این پرسشنامه چهار خرده‌مقیاس هویت و انسجام خود، خودتنظیمی هیجانی، همدلی و روابط بین‌فردی و کنترل تکانه و رفتارهای ناسازگارانه را ارزیابی می‌کند. هر یک از این ابعاد عملکرد سالم یا ناسالم شخصیت را می‌سنجند. نمرات پرسشنامه بر اساس یک مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای محاسبه می‌شود. آلفای کرونباخ این ابزار بین ۰.۸۵ تا ۰.۹۲ گزارش شده و پایایی بازآزمایی نیز بین ۰.۷۸ تا ۰.۸۹ به دست آمده است. در پژوهش حاضر نیز آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه برابر با ۰.۷۹ محاسبه شد که بیانگر ضرایب پایایی مطلوب این ابزار می‌باشد.

سومین ابزار مورد استفاده «پرسشنامه نگرش به خیانت زناشویی» واتلی (۲۰۰۸) بود که شامل ۱۲ گویه بر اساس طیف لیکرت پنج درجه‌ای است. این پرسشنامه توسط سیدعلی‌تبار و همکاران (۱۳۹۴) به زبان فارسی ترجمه و اعتباریابی شده است. گویه‌های پرسشنامه میزان پذیرش نگرش مثبت نسبت به خیانت را می‌سنجند؛ به طوری که نمره بالاتر در این پرسشنامه، نشان‌دهنده نگرش مثبت‌تر و پذیرش بیشتر خیانت زناشویی است. برخی از گویه‌های پرسشنامه به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. حداقل و حداکثر امتیاز قابل کسب در این ابزار به ترتیب ۱۲ و ۸۴ می‌باشد. آلفای کرونباخ این پرسشنامه در مطالعات پیشین بین ۰.۷۱ تا ۰.۸۴ گزارش شده و در پژوهش حاضر نیز میزان آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه برابر با ۰.۷۶ به دست آمد که بیانگر پایایی قابل قبول آن می‌باشد.

برای تحلیل داده‌های گردآوری شده، از روش رگرسیون خطی چندگانه استفاده شد که در آن گرایش به روابط فرازناشویی به عنوان متغیر وابسته و کیفیت روابط ابژه و سطوح کارکرد شخصیت به عنوان متغیرهای مستقل وارد تحلیل شدند. کلیه تحلیل‌های آماری با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ انجام گرفت. پیش از انجام تحلیل رگرسیون، فروض لازم از جمله نرمال بودن داده‌ها، عدم چندهمخطی و استقلال خطاها بررسی و تایید شد.

یافته‌ها

در ابتدا برای توصیف متغیرهای پژوهش، میانگین و انحراف معیار نمرات کیفیت روابط ابژه، سطوح کارکرد شخصیت و نگرش به خیانت محاسبه شد. نتایج این محاسبات در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار
کیفیت روابط ابژه	۲۳.۴۷	۵.۶۸
سطوح کارکرد شخصیت	۶۷.۸۹	۹.۷۴
نگرش به خیانت زناشویی	۴۱.۲۳	۶.۳۵

دوره اول، شماره چهارم

بر اساس داده‌های جدول ۱، میانگین کیفیت روابط ابژه برابر با ۲۳.۴۷ با انحراف معیار ۵.۶۸، میانگین سطوح کارکرد شخصیت برابر با ۶۷.۸۹ با انحراف معیار ۹.۷۴، و میانگین نگرش به خیانت زناشویی برابر با ۴۱.۲۳ با انحراف معیار ۶.۳۵ به دست آمد. این نتایج نشان‌دهنده پراکندگی نسبتاً متوسط نمرات در نمونه مورد بررسی است.

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرها

متغیر	۱	۲	۳
۱. نگرش به خیانت زناشویی	۱		
۲. کیفیت روابط ابژه	۰.۴۲**	۱	
۳. سطوح کارکرد شخصیت	-۰.۳۸**	-۰.۴۵**	۱

** $p < ۰.۰۱$

یافته‌های جدول ۲ نشان می‌دهد که نگرش به خیانت زناشویی با کیفیت پایین‌تر روابط ابژه رابطه مثبت معناداری ($r = ۰.۴۲, p < ۰.۰۱$) دارد. همچنین بین نگرش به خیانت زناشویی و سطوح کارکرد شخصیت رابطه منفی معناداری ($r = -۰.۳۸, p < ۰.۰۱$) مشاهده شد. علاوه بر این، بین کیفیت روابط ابژه و سطوح کارکرد شخصیت نیز رابطه منفی معناداری ($r = -۰.۴۵, p < ۰.۰۱$) وجود دارد. جهت بررسی سهم هر یک از متغیرهای پیش‌بین در تبیین نگرش به خیانت زناشویی، تحلیل رگرسیون خطی چندگانه انجام شد. خلاصه‌ای از نتایج تحلیل رگرسیون در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳. خلاصه تحلیل رگرسیون

منبع	مجموع مجذورات	درجات آزادی	میانگین مجذورات	R	R ²	R ² تعدیل شده	F	p
رگرسیون	۲۶۴۷.۳۸	۲	۱۳۲۳.۶۹	۰.۵۱	۰.۲۶	۰.۲۵	۵۰.۸۲	< ۰.۰۱
خطا	۷۵۱۸.۴۲	۲۹۷	۲۵.۳۲					
کل	۱۰۱۶۵.۸۰	۲۹۹						

طبق داده‌های جدول ۳، مدل رگرسیون در سطح معناداری $p < ۰.۰۱$ معنادار شد ($F = ۵۰.۸۲$)، که بیانگر این است که کیفیت روابط ابژه و سطوح کارکرد شخصیت به صورت همزمان ۲۶ درصد از واریانس نگرش به خیانت زناشویی را تبیین می‌کنند ($R^2 = ۰.۲۶$).

جدول ۴. ضرایب رگرسیون چندگانه برای پیش‌بینی نگرش به خیانت زناشویی

متغیر	B	SE	β	t	p
مقدار ثابت	۴۸.۶۱	۳.۴۲		۱۴.۲۱	<۰.۰۱
کیفیت روابط ابژه	۰.۴۵	۰.۰۷	۰.۳۶	۶.۴۳	<۰.۰۱
سطوح کارکرد شخصیت	-۰.۳۱	۰.۰۵	-۰.۳۰	-۵.۹۷	<۰.۰۱

یافته‌های جدول ۴ نشان می‌دهد که کیفیت روابط ابژه با ضریب استاندارد شده ۰.۳۶ ($p < ۰.۰۱$) پیش‌بین مثبت و معناداری برای نگرش به خیانت زناشویی است. همچنین سطوح کارکرد شخصیت با ضریب استاندارد شده -۰.۳۰ ($p < ۰.۰۱$) پیش‌بین منفی و معناداری برای نگرش به خیانت زناشویی می‌باشد. این نتایج حاکی از آن است که بهبود کیفیت روابط ابژه و ارتقاء سطوح کارکرد شخصیت می‌تواند به کاهش نگرش مثبت به خیانت زناشویی کمک کند.

بحث و نتیجه‌گیری

بر اساس یافته‌های به‌دست‌آمده از تحلیل داده‌ها، مشخص شد که کیفیت روابط ابژه و سطح کارکرد شخصیت به‌طور معناداری گرایش به روابط فرازناشویی را پیش‌بینی می‌کنند. نتایج رگرسیون نشان داد که هر دو متغیر روابط ابژه و کارکرد شخصیت پیش‌بین‌های قوی و معناداری برای نگرش مثبت به خیانت زناشویی هستند. به‌طور خاص، کیفیت پایین‌تر روابط ابژه با افزایش تمایل به خیانت ارتباط مستقیم داشت و به همین ترتیب، سطوح پایین‌تر کارکرد شخصیت نیز با افزایش گرایش به رفتارهای فرازناشویی همراه بود. تحلیل ضرایب استاندارد شده نشان داد که کیفیت روابط ابژه نسبت به کارکرد شخصیت سهم بیشتری در پیش‌بینی نگرش به خیانت دارد.

این یافته‌ها با بدنه قابل توجهی از پژوهش‌های پیشین همسو است که اهمیت کیفیت روابط ابژه در رفتارهای بین‌فردی را برجسته کرده‌اند. پژوهش‌های متعدد تأیید کرده‌اند که نقص در انسجام روابط ابژه، به ویژه در

قالب بیگانگی و دلبستگی ناایمن، می‌تواند فرد را نسبت به نیازهای هیجانی خود کمتر آگاه ساخته و او را به سوی تأمین این نیازها در خارج از چارچوب رابطه زناشویی سوق دهد (Siegel, 2020). مطالعه صفوی و همکاران نیز نشان داده است که نقص در روابط ابژه با کاهش صمیمیت زناشویی و افزایش تعارضات زوجین همراه است که این شرایط می‌تواند زمینه را برای خیانت فراهم سازد (Safavi et al., 2022).

نتایج این مطالعه همچنین با یافته‌های پژوهش‌های داخلی همچون پژوهش جahanbakhshian و همکاران همخوانی دارد که گزارش کرده‌اند درمان‌های مبتنی بر اصلاح روابط ابژه می‌تواند به بهبود کیفیت روابط زناشویی و کاهش رفتارهای آسیب‌زا منجر شود (Jahanbakhshian et al., 2019). این موضوع موید آن است که کیفیت روابط ابژه، نه تنها در حوزه تبیین رفتارهای زناشویی اهمیت دارد، بلکه در حوزه مداخلات بالینی نیز نقشی کلیدی ایفا می‌کند.

از سوی دیگر، ارتباط معکوس سطح کارکرد شخصیت با گرایش به خیانت در پژوهش حاضر، با بدنه قابل توجهی از پژوهش‌های بین‌المللی همخوانی دارد. نتایج تحقیقات نشان می‌دهند افرادی که از انسجام هویتی ضعیف‌تر، نقص در خودتنظیمی هیجانی و ضعف در کنترل تکانه رنج می‌برند، بیشتر مستعد رفتارهای پرخطر بین‌فردی هستند (Wagner-Skacel et al., 2022). پژوهش کامپلینگ و همکاران نیز تأکید کرده‌اند که کارکرد شخصیت پایین با افزایش آسیب‌پذیری در برابر اختلالات رفتاری و هیجانی از جمله خیانت همراه است (Kamplung et al., 2025).

غیرمستقیم نقش روابط ابژه در پیشگیری از بروز رفتارهای پرخطر در زندگی زناشویی را تایید می‌کند.

همچنین نتایج مطالعه کنورسانو و همکاران بر تغییرات دفاع‌های روانی و کارکرد شخصیت طی روان‌درمانی بیماران مبتلا به اختلالات خوردن، مؤید اهمیت ارتقای کارکرد شخصیت در بهبود کیفیت روابط بین‌فردی است (Conversano et al., 2023). یافته‌های حاضر این نتیجه‌گیری را تقویت می‌کند که مداخلاتی که بهبود انسجام هویت، خودتنظیمی هیجانی و کیفیت روابط ابژه را هدف قرار دهند، می‌توانند نقش مهمی در پیشگیری از گرایش به خیانت زناشویی ایفا کنند.

از سوی دیگر، پژوهش حاضر نشان داد که کیفیت روابط ابژه نسبت به کارکرد شخصیت تأثیر قوی‌تری در پیش‌بینی گرایش به خیانت دارد. این یافته با پژوهش‌های قبلی مانند پژوهش صفوی و همکاران که نقش تعیین‌کننده روابط ابژه در کیفیت روابط زناشویی را تایید کرده بودند، هماهنگ است (Safavi et al., 2022). این نتیجه می‌تواند ناشی از آن باشد که روابط ابژه بازتابی مستقیم‌تر از تجربه‌های هیجانی فرد در روابط نزدیک است و تأثیر آن بر رفتارهای بین‌فردی نسبت به کارکردهای عمومی‌تر شخصیت، فوری‌تر و ملموس‌تر است.

همچنین یافته‌های حاصل با مطالعات شمس‌آبادی و همکاران درباره نقش میانجی دشواری‌های تنظیم هیجان و سازمان شخصیت در رابطه بین روابط ابژه و خودآسیب‌رسانی همخوانی دارد (Shamsabadi et al., 2023). این یافته تأکید می‌کند که کیفیت روابط ابژه به عنوان یک متغیر مرکزی می‌تواند بر انواع گسترده‌ای از رفتارهای آسیب‌زا تأثیرگذار باشد.

نتایج پژوهش کنونی همچنین با مطالعه‌ی بهمنی‌نیا و سهرابی که تفاوت‌های معناداری در روابط ابژه میان افراد افسرده و سالم گزارش کرده بودند، همخوانی دارد (Bahmani Nia & Sohrabi Shegefti, 2024).

بررسی‌های عمیق‌تر نشان می‌دهد که ضعف در ابعاد مختلف کارکرد شخصیت می‌تواند به سازوکارهای دفاعی ناپخته‌تری همچون انکار، فرافکنی و تقسیم منجر شود که خود می‌تواند رفتارهایی چون خیانت را تسهیل کند (Hörsz-Sagstetter et al., 2021). یافته‌های حاضر با نتایج پژوهش آرباب و همکاران نیز همسوست که بیان داشتند کیفیت پایین‌تر روابط ابژه و سطح کارکرد شخصیت پایین‌تر با بروز رفتارهای ناسازگارانه و پرخطر در ارتباط است (Arbab et al., 2020).

علاوه بر این، همخوانی نتایج حاضر با یافته‌های دیاموند و همکاران شایان ذکر است؛ آنان نیز در پژوهش‌های خود نشان داده‌اند که نقص در عملکرد شخصیت به ویژه در حیطه انسجام خود و تنظیم هیجان، می‌تواند منجر به بروز رفتارهای آسیب‌زایی چون خیانت شود (Diamond et al., 2021). همچنین یافته‌های تحقیق دیاموند و هرش در خصوص نقش درمان انتقال محور در اصلاح الگوهای ناسازگار روابط ابژه و ارتقای کارکرد شخصیت، اهمیت بالای این دو متغیر در رفتارهای بین‌فردی را برجسته می‌کند (Diamond & Hersh, 2020).

از منظر نظری، می‌توان استدلال کرد که روابط ابژه ناکارآمد و نقص در کارکرد شخصیت، هر دو با اختلال در ساختار روانی فرد و آسیب در تنظیم هیجان و روابط بین‌فردی مرتبط‌اند. فردی که در روابط اولیه خود با مراقبان دچار تجربه‌های ناایمن یا گسسته شده باشد، الگوهای دفاعی ناکارآمدی را برای مدیریت تعارضات بین‌فردی به کار می‌گیرد. این دفاع‌ها، در صورت همراهی با انسجام شخصیتی پایین، می‌تواند زمینه رفتارهایی همچون خیانت را فراهم سازد (Poulton, 2012).

در حوزه پژوهش‌های داخلی، یافته‌های پژوهش عینی و نریمانی نیز تأکید کرده‌اند که بهبود روابط ابژه می‌تواند به ارتقاء مهارت‌های هیجانی و بهبود سبک‌های دلبستگی منجر شود (Einy & Narimani, 2019). این امر به‌طور

یافته‌های آنان و نتایج حاضر تأکید دارند که روابط ابژه نه تنها در آسیب‌شناسی روانی نقش دارد بلکه می‌تواند در رفتارهای بین‌فردی روزمره نظیر خیانت نیز مؤثر واقع شود.

در نهایت، یافته‌های پژوهش نوواک که نقش تجربه‌های کودکی و کارکرد شخصیت را در پیش‌آگهی درمان بیماران اضطرابی بررسی کرده بود، موید اهمیت بنیادین این دو متغیر در مسیر تحول روانی افراد است (Nowak, 2024). بدین ترتیب، نتایج پژوهش حاضر در بافت گسترده‌تری از پژوهش‌های روانشناسی بالینی و تحولی معنادار می‌شود.

مجموعه این یافته‌ها بر ضرورت توجه ویژه به کیفیت روابط ابژه و ارتقاء کارکرد شخصیت در برنامه‌های مداخله‌ای و درمانی حوزه خانواده و زوج‌درمانی تأکید دارد. توسعه مداخلات یکپارچه‌ای که هم به بازسازی روابط ابژه بپردازد و هم ارتقاء کارکرد شخصیت را هدف قرار دهد، می‌تواند به پیشگیری از آسیب‌های زناشویی نظیر خیانت کمک کند.

با وجود اهمیت یافته‌های این پژوهش، باید به برخی محدودیت‌های آن نیز اذعان کرد. نخست آنکه نمونه پژوهش محدود به زوجین مراجعه‌کننده به کلینیک‌های مشاوره شهر تهران بود و تعمیم نتایج به جمعیت‌های دیگر با احتیاط همراه است. همچنین، داده‌ها به صورت خودگزارشی گردآوری شده‌اند که ممکن است تحت تأثیر سوگیری پاسخ اجتماعی قرار گرفته باشند. افزون بر این، با توجه به ماهیت مقطعی پژوهش، امکان استنتاج رابطه علی میان متغیرها وجود ندارد.

برای پژوهش‌های آتی، پیشنهاد می‌شود که مطالعات طولی با نمونه‌های متنوع‌تر فرهنگی و اجتماعی طراحی شوند تا بتوان پایداری روابط بین متغیرها را در طول زمان بررسی کرد. همچنین به کارگیری روش‌های چندمنبعی مانند مصاحبه‌های بالینی یا داده‌های مشاهده‌ای می‌تواند به غنای داده‌ها و کاهش سوگیری خودگزارشی کمک کند. بررسی نقش متغیرهای میانجی همچون

راهبردهای تنظیم هیجان نیز می‌تواند در درک بهتر مکانیسم‌های مؤثر در این روابط مفید باشد.

از منظر کاربردی، پیشنهاد می‌شود برنامه‌های آموزشی و درمانی برای زوجین با محوریت ارتقاء کیفیت روابط ابژه و کارکرد شخصیت طراحی شود. برگزاری کارگاه‌های مهارت‌های بین‌فردی، مداخلات روان‌درمانی مبتنی بر روابط ابژه و آموزش مهارت‌های تنظیم هیجان می‌تواند به پیشگیری از گرایش به خیانت و ارتقاء سلامت روابط زناشویی کمک کند. همچنین مشاوران خانواده می‌توانند با ارزیابی کیفیت روابط ابژه و سطح کارکرد شخصیت در ابتدای درمان، برنامه‌های مداخله‌ای هدفمندتری برای مراجعان خود تدوین نمایند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافع وجود ندارد.

حمایت مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

موازن اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازن و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

مشارکت نویسندگان

این مقاله مستخرج از رساله دکتری است. در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تشکر و قدردانی

از تمامی کسانی که در طی مراحل این پژوهش به حاضر یاری رساندند تشکر و قدردانی می‌گردد.

- Couples with Marital Conflict. *Applied Family Therapy Journal*, 2(1), 108-125. <https://journals.kmanpub.com/index.php/aftj/article/view/411>
- Jahanbakhshian, N., Rasouli, M., Tajikesaeili, A., & Sarraimi Foroushani, G. R. (2019). Comparison of the effect of group therapy based on family systems theory and short-term object relations couple therapy on the women's marital intimacy [Research]. *Nursing and Midwifery Journal*, 17(3), 213-226. <http://unmf.umsu.ac.ir/article-1-3727-en.html>
- Kampling, H., Riedl, D., Lampe, A., Nolte, T., Brähler, E., Ernst, M., & Kruse, J. (2025). Somatic symptom disorder and the role of epistemic trust, personality functioning and child abuse: Results from a population-based representative German sample. *Journal of affective disorders*, 373, 429-437. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2024.12.096>
- Nowak, J. (2024). Examining Childhood Experiences and Personality Functioning as Potential Predictors for the Speed of Recovery During Psychotherapy of Patients With Anxiety Disorders. *Frontiers in Psychiatry*, 15. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2024.1381105>
- Poulton, J. L. (2012). *Object relations and relationality in couple therapy: Exploring the middle ground*. Jason Aronson, Incorporated. [https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=B2-oCwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR7&dq=v.+Poulton,+J.+L.+\(2012\).+Object+relations+and+relationality+in+couple+therapy:+Exploring+the+middle+ground.+Jason+Aronson,+Incorporated.&ots=Iro5esImqy&sig=IQFTHkhM9wuG_7baUulG1FeOhYQ](https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=B2-oCwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR7&dq=v.+Poulton,+J.+L.+(2012).+Object+relations+and+relationality+in+couple+therapy:+Exploring+the+middle+ground.+Jason+Aronson,+Incorporated.&ots=Iro5esImqy&sig=IQFTHkhM9wuG_7baUulG1FeOhYQ)
- Safavi, S., Makvand Hosseini, S., Mohammadkhani, P., & Sabahi, P. (2022). Impact of Object Relations Couple Therapy on Marital Intimacy of Divorce Applicant Couples With High-level Borderline Personality Organization: A Pilot Study Considering the Moderating Role of Executive Functions. *PCP*, 10(2), 141-152. <https://doi.org/10.32598/jpcp.10.2.799.1>
- Shamsabadi, A., Ahi, Q., Bahreinian, S. A., Mansouri, A., & Shahabizadeh, F. (2023). The Mediating Role of Difficulties in Emotion Regulation and Personality Organization in the Relationship between Object Relations and Non-suicidal Self-injury. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal (RRJ)*, 12(6), 151-162. <http://frooyesh.ir/article-1-4498-fa.html>
- Siegel, J. P. (2020). Digging Deeper: An Object Relations Couple Therapy Update. *Family Process*, 59(1), 10-20. <https://doi.org/10.1111/famp.12509>
- Wagner-Skacel, J., Matzer, F., Kohlhammer-Dohr, A., Dalkner, N., & Jauk, E. (2022). Assessment of Personality Functioning in Psychosomatic Medicine. *Wiener Klinische Wochenschrift*. <https://doi.org/10.1007/s00508-021-01993-x>
- ## References
- Amini, M., Pourshahbaz, A., Mohammadkhani, P., Ardakani, M. R. K., & Lotfi, M. (2015). The DSM-5 Levels of Personality Functioning and Severity of Iranian Patients With Antisocial and Borderline Personality Disorders. *Iranian Red Crescent Medical Journal*, 17(8). [https://doi.org/10.5812/ircmj.17\(5\)2015.19885](https://doi.org/10.5812/ircmj.17(5)2015.19885)
- Arbab, H., Mirzahosini, H., & Monirpoor, N. (2020). Predicting the Substance Use Relapse according to Childhood Trauma: Mediating Role of Object Relations Alienation, Borderline Personality Organization & Depression. *Journal of Clinical Psychology*, 11(4), 1-12. <https://doi.org/10.22075/jcp.2020.19478.1806>
- Bahmani Nia, M., & Sohrabi Shegefti, N. (2024). Comparison of Ego Strength, Defense Mechanisms, and Object Relations in Individuals with Depression and Healthy Individuals. *Clinical Psychology and Personality*, 22(1), 126-145. https://cpap.shahed.ac.ir/article_4316.html?lang=en
- Caligor, E., & Stern, B. L. (2020). Diagnosis, Classification, and Assessment of Narcissistic Personality Disorder Within the Framework of Object Relations Theory. *Journal of personality disorders*, 34(Supplement), 104-121. <https://doi.org/10.1521/pedi.2020.34.supp.104>
- Conversano, C., Giuseppe, M. D., & Lingardi, V. (2023). Case Report: Changes in Defense Mechanisms, Personality Functioning, and Body Mass Index During Psychotherapy With Patients With Anorexia Nervosa. *Frontiers in psychology*. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1081467>
- Diamond, D., & Hersh, R. G. (2020). Transference-Focused Psychotherapy for Narcissistic Personality Disorder: An Object Relations Approach. *Journal of personality disorders*, 34(Supplement), 159-176. <https://doi.org/10.1521/pedi.2020.34.supp.159>
- Diamond, D., Yeomans, F., & Keefe, J. R. (2021). Transference-Focused Psychotherapy for Pathological Narcissism and Narcissistic Personality Disorder (TFP-N). *Psychodynamic Psychiatry*, 49(2), 244-272. <https://doi.org/10.1521/pdps.2021.49.2.244>
- Einy, S., & Narimani, M. (2019). Effectiveness of Cognitive Analytic Therapy in Object Relations and Defense Mechanisms in Borderline Personality Disorder. *Journal of Modern Psychological Researches*, 14(53), 207-228. https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_9135.html
- Honarparvaran, N. (2017). The Effectiveness of an Integrative Approach of Imago Therapy and Object Relations on Emotion Regulation of Unfaithful Couples. *Quarterly Journal of Psychological Methods and Models*, 8(27), 28-15.
- Honarparvaran, N. (2017). The Effectiveness of Integrated Approach Imago Therapy and Object Relationship to Controlling Emotions Couples Treacherous. *Psychological Models and Methods*, 8(27), 15-28. https://jpmm.marvdasht.iau.ir/article_2412.html
- Hörz-Sagstetter, S., Ohse, L., & Kampe, L. (2021). Three Dimensional Approaches to Personality Disorders: A Review on Personality Functioning, Personality Structure, and Personality Organization. *Current psychiatry reports*, 23(7). <https://doi.org/10.1007/s11920-021-01250-y>
- Hosseini, F., Vakili, P., & Abolmaali, K. (2021). Comparing the Effectiveness of Object Relations Couple Therapy and Solution-Focused Couple Therapy on Emotional Expression in